2026

संस्कृतव्याकरणम्

UGVYDS 401

वैयाकरणसिद्धान्तकौमुदी (समासप्रकरणम्) 03

पूर्णाङ्काः –60

समयः –सार्धघण्टाद्वयम्

अधस्तानानां प्रश्नानां संक्षिप्तमुत्तरं प्रदेयम्। 1×10=10

1. समर्थः पदविधिः इति कीदृशं सूत्रं विद्यते ?
2. द्विगोः का संज्ञा भवति?
3. शेषो बहुव्रीहिरिति कीदृशं सूत्रम् ?
4. दन्तानां राजा अस्य समस्तं रूपं किम् ?
5. दाक्षी च दाक्षणायश्च इति विग्रहे किं रूपम्?
6. सुराजा इत्यत्र समासान्तप्रत्ययो कथं न भवति ?
7. अलुगाधिकारः कुत्र पर्यन्तं गच्छति ?
8. ब्राह्मणिरूपा अत्र केन सूत्रेण ह्रस्वो भवति ?
9. समर्थानां प्रथमाद्वा सूत्रे सामर्थ्यं कीदृशं विवक्षितम् ?
10. रागः पदस्य का व्युत्पत्तिः?

अधस्तनेषु पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः। 6×05 = 30

11. भूतपूर्वः, जीमूतस्यैव प्रयोगद्वयं साधनीयम्।
12. तेन रक्तं रागात् सूत्रं, गाणपतमिति प्रयोगश्च साधनीयः?
13. द्वितीया श्रितातीतपतितगतात्यस्तप्राप्तापन्नैः, सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यायताम्।
14. पञ्चम्याः स्तोकादिभ्यः, सूत्रं व्याख्यायताम्।
15. अनेकमन्यपदार्थे, सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यायताम्।
16. अर्थधर्मौ, धर्मार्थौ इति प्रयोगः साधनीयः?
17. ग्राम्यपशुसङ्घेष्वतरुणेषु स्त्री, इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यायताम्।

अधस्तनेषु द्वौ प्रश्नौ समाधेयौ। 10×02=20

18. अव्ययं विभक्तिसमीप.. सम्पूर्णं सूत्रं विलिख्य व्याख्यायताम् ।
19. चतुर्थी तदर्थार्थबलिहितसुखरक्षितैः, सूत्रं व्याख्यायताम् ।
20. चार्थे द्वन्द्वः, इति सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यायताम् ।
21. दित्यदित्यादित्यपत्युत्तरपदाण्ण्यः, सूत्रं सोदाहरणं व्याख्यायताम्।

****